

Белік (Белік–Золотарьова) Наталія Андріївна, хоровий диригент, заслужений діяч мистецтв України (2002), кандидат мистецтвознавства (2011), професор (2004), завідувач кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування (2024), художній керівник хору студентів ХНУМ імені І.П. Котляревського (2024), лауреат муніципальної премії імені І. Слатіна (2004), рейтингу «Людина року – 2004», лауреат премії імені М. Леонтовича (2022).

Викладає **навчальні дисципліни:**

Перший (бакалаврський) рівень:

«Фах», «Хоровий клас», «Хорова література».

Другий (магістерський) рівень:

«Хоровий клас», «Хорова література», «Практика за фахом».

Третій, освітньо-науковий рівень: «Наукове керівництво» (доктор PhD).

ID ORCID 0000-0003-3670-4037

Профіль в Google Академії:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=MSQV-WEAAAAJ&hl=ru>

Контакт: nataliya.byelik-zolotarova@num.kh.ua

Коротка біографія. Н. А. Белік-Золотарьова закінчила Харківську середню спеціальну музичну школу-інтернат (1976), Харківський інститут мистецтв ім. І. П. Котляревського (клас заслуженого діяча мистецтв України, кандидата мистецтвознавства, професора А. А. Мірошникової, 1981) та асистентуру-стажування Київської державної консерваторії ім. П. І. Чайковського (клас Героя України, народного артиста України, професора Л. М. Венедиктова, 1984). Працювала від 1976 року – як викладач співів та керівник дитячого хору в середній школі с. Подвірки Дергачівського району Харківської області, керівник хору Харківського

механічного технікуму (1978-1979), дитячого хорового колективу Харківської середньої спеціальної музичної школи-інтернату (1981-1982), хормейстер Харківського камерного хору (1980-1982). Від 1981 року працює в стінах Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – як асистент, від 1984 р.– старший викладач і хормейстер оперної студії, від 1986 р. – головний хормейстер; також хормейстер хору студентів диригентсько-хорового факультету (1989-1990), від 1994 р. – доцент кафедри хорового диригування; у 2000-2005 рр. – декан вокально-хорового факультету, від 2004 р. по 2022 р. – професор, працювала на кафедрах хорового диригування, сольного співу та оперної підготовки. З 2022 р. – професор, а з 2024 р. – завідувач кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування, художній керівник хору студентів. 2002 р. отримала почесне звання заслужений діяч мистецтв України, у 2011 році захистила кандидатську дисертацію «Оперно-хорова творчість українських композиторів другої половини ХХ століття: шляхи розвитку».

Працюючи з хором оперної студії (1981 – 2009, 2012 – 2022), Н. А. Белік здійснила постановку хорових сцен у понад 30 операх, зокрема: «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського, «Утоплена» М. Лисенка, «Наталка-Полтавка» О. Щетинського, «Дідона та Еней» Г. Перселла, «Весілля Фігаро», «Чарівна флейта» В. А. Моцарта, «Травіата» Дж. Верді, «Продана наречена» Б. Сметани, «Корневільські дзвони» Р.Планкета, «Любовний напій» Г.Доніцетті, «Віндзорські пустунки» О.Нікколаї, «Мадам Баттерфляй» Дж.Пуччіні, «Летюча миша» Й.Штрауса, «Фіалка Монмартра» І.Кальмана (оперета), «На русалчин Великдень» М. Леонтовича та ін. За часів її керування хор оперної студії вперше в Харкові виконав такі твори, як *Requiem* А. Сальєрі, *Te Deum* А. Брукнера, *Carmina Burana* К. Орфа, «Ромео і Джульєтта» Г. Берліоза, XIII симфонію «Бабин яр» Д. Шостаковича (уперше з оригінальним повним текстом Є. Євтушенка), кантату «Дробицький яр» О. Литвинова; здійснив національну прем'єру «Українського реквієму» В. Птушкіна; брав участь у

виконанні таких масштабних полотен як *Requiem* Дж. Верді, IX симфонія Л. ван Бетховена, представив слухачам чисельні хорові композиції *a cappella* духовного і світського спрямування. Н. А. Белік-Золотарьова була призначена хормейстером концертів-звітів майстрів мистецтв і художніх колективів харківської області «Симфонія землі Слобожанської» (2001) та «Харків-моя любов» (2004) у Києві; на честь 15-річчя харківського архієрейського собору зведений хор харківських колективів виконав під її керуванням духовний концерт В. Зінов'єва «З нами Бог» (2007). Виконавську манеру хору оперної студії відрізняє яскрава монолітна звучність, філігранна техніка, надзвичайно якісна дикція, дивовижне, тембрально збагачене звучання, широка динамічна шкала й висока художня виразність.

Під орудою Н. А. Белік хор оперної студії брав участь у міжнародних та всеукраїнських фестивалях: «Хорові асамблеї» (1995, 2003, 2014, 2019), фестиваль православної хорової музики «До 250-річчя від дня народження Д. Бортнянського» (2001), «Полтавська ліра» (2004), «С. Рахманінов та українська культура» (2006) та ін.; у постановці опери «Весілля Фігаро» В. А. Моцарта й гастрольх в Іспанії (2003, у співпраці з Молодіжним академічним симфонічним оркестром «Слобожанський»).

2022 року хор оперної студії виборов звання лауреата премії Вінницької обласної ради імені Миколи Леонтовича.

2024 року Н. Белік-Золотарьова очолила хор студентів ХНУМ імені І. П. Котляревського, створено два відео-кліпи на хоровий твір В. Стеценка «Стоїть явір» та обробку колядки М. Леонтовича «У нашому дворі» (хормейстер О. Яструб).

У грудні 2024 р. здійснила постановку хорових сцен опери Е. Хумпердінка «Гензель і Гретель» у співпраці з Ю. Івановою та О. Чумак.

Серед випускників її класу – народна артистка України М. А. Гончаренко, заслужена діячка мистецтв України О. Є. Чумак, докторка мистецтвознавства, професорка О. М. Батовська, докторка педагогічних наук,

професорка В. В. Тушева, доцентки, кандидатки Мистецтвознавства О. М. Полтавцева, Ю. М. Іванова, І. В. Вербицька – головний хормейстер Харківського академічного театру музичної комедії, О. В. Халєєва – завідувачка кафедри вокально-хорової підготовки вчителя Харківської гуманітарно-педагогічної академії, О. Л. Заверуха – завідувачка кафедри академічного та естрадного вокалу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, Т. П. Сухомлінова – хормейстерка оперної студії ХНУМ імені І. П. Котляревського (2016 – 2022), О. С. Бабенко; С. Кривич – хормейстерка Харківського національного академічного театру опери та балету імені М. Лисенка; лауреати і дипломанти всеукраїнських та міжнародних конкурсів О. Бабенко, Д. Козик, Т. Кисельова, С. Мигаль, Ф. Морський, Є. Куценко, С. Машталір, керівники чисельних хорових колективів та ін.

Є авторкою понад 50 наукових і науково-методичних публікацій.

Основні праці:

1. Диригування. Програма для музичних вузів з фаху «Хорове диригування». Київ, 1996. 42 с.;
2. Оперно-хорова творчість українських композиторів 80-90-х років ХХ ст.: навч. посіб. Харків, 2003. 208 с.
3. Проблеми формотворення та інтонаційно-художня образність у хорових мініатюрах І. Лаврівського. *Теоретичні та практичні питання культурології*. Мелітополь, 2023. С.50–61.
4. Постать митця в часопросторі хорових сцен опери Л. Колодуба «Поет». *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. Харків, 2009. Вип. 24. С. 97–104.
5. Хорові сцени опери «Сулейман і Роксолана» О. Костіна як художній універсум. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. Харків, 2009. Вип. 25. С. 247–257.
6. Оперно-хорова творчість як категорія сучасного вітчизняного хорознавства. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*. Харків, 2010 Вип.3. С. 11-17.

7. Жанрові риси новели в часопросторі хорових сцен опери Г. майбороди «Тарас Шевченко». *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. Харків, 2012. Вип. 36. С. 297–308.
8. Хорова драматургія опери К. Данькевича «Богдан Хмельницький»: аналіз post factum. *Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник*. Вип. 15. Одеса, 2012. С. 202–212.
9. Хорові сцени опери Г. Майбороди «Ярослав Мудрий» як відображення теми народ і влада. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. Харків, 2015. Вип. 43. С. 144–153.
10. Творча постать Д. А. Гершман: складові майстерності оперного хормейстера. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. Харків, 2013. Вип. 38. С. 293–303.
11. «Золотослов» Л. Дичко як оперно-хоровий феномен. *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Вип. 21 – 22. С. 225–230.
12. Перетини реального та ірреального в хоровій драматургії опери В. Губаренка «Вій». *Часопис Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського*. Київ, 2014. №2. С. 34–41.
13. Хорова драматургія опери О. Рудянського «Шлях Тараса»: символіка часопростору *Аспекти історичного музикознавства*, вип. XVIII. Харків, 2019. С. 25–39.
14. Хорова драматургія опери «Катерина» М. Аркаса. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. Вип. 18 (1, 2020). Дніпро, 2020. С. 26–39.
15. В'ячеслав Палкін: шлях до професійної вершини. *Аспекти історичного музикознавства*. Харків, 2021. С. 125–143. Вип. XXIII.
16. The Roman catholic liturgy and its role in the composer's missa formation // *Anastasis*, 2021, 8 (1), pp. 39–50 (у співавторстві з Roshchenko O.)
17. Виконавське трактування фантастичних образів опери М. Леонтовича «На русалчин Великдень» *Музикознавча думка*

- Дніпропетровщини*. Вип. 22. (1, 2022). Дніпро, 2022. С. 253–265.
18. Два хори на вірші Григорія Сковороди» Віталія Кирейка: диригентська концепція. *Культура України. Серія: Мистецтвознавство*. Харків, 2022. Вип. 78. С. 79–86.
19. Хорове виконавство як категорія сучасного хорознавства. *Аспекти історичного музикознавства*. Харків, 2023. Вип. XXXI (31). С. 191–213.
20. Traditions and innovations in contemporary vocal and choral art. *Studia Ubb Musica, LXVII, Special Issue 2*, 2022 p. 73–98 (у співавторстві з Batovska O., Grebenuk N., Ivanova J.)
21. A Performance Interpretation of the Viennese Classics by the Example of Fantasia for Piano, Chorus and Orchestra in C Minor, Op. 80 by Ludwig van Beethoven. *Studia Ubb Musica, LXVIII, 2*, p. 121–150, 2023 (у співавторстві з Zolotaryova N.; Voiko V.; Sukhomlinova T.; Zaverukha O.)
22. Modern global trends in the development of choral performance. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Studia Musica, 2*, 235–256 (у співавторстві з Batovska O., Ivanova J.)
23. Напрями і форми сучасного вітчизняного хорового виконавства. *Культура України*. Харків, 2024. Вип. 83. С. 50 – 57.
24. Диригентський п'єдестал Анатолія Калабухіна. Музикознавча думка Дніпропетровщини. Дніпро, 2024. Вип. 26 (1). С. 14–23.
25. Оперно-хорова творчість українських композиторів XVIII – XIX ст. *Навчальний посібник*. Харків, 2024. 120 с.
26. Musikpädagogik und Musikwissenschaft in der Ukraine: Monographie
herausgegeben von Prof. Oleh Mykhailychenko / Beau Bassin,
Deutschland /Germany: AV Akademikerverlag. 2022. 190 . La opera
y la obra coral ucranianis en la encrucijada de los siglos XX y XXI.
P.95–107.
27. Landscape in the twentieth century composing in the aspect of

performing interpretation. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Studia Musica*, 2024. http://studia.ubbcluj.ro/arhiva/abstract_en.php?editie=MUSICA&nr=Special%20Issue%201&an=2024&id_art=21014 (у співавторстві з Sukhomlinova T.; Zaverukha O., Mikhailova O., Chumak O.)

28. Нариси з історії хору оперної студії Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського. *Монографія*. Харків, 2019. 116 с.